

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 11C/354/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514212920
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mlejová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2015:7514212920.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Dagmar Mlejovou v právnej veci žalobcu: Quantum Credit a.s., IČO: 47 248 980, so sídlom Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, zastúpeného advokátskou kanceláriou PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, proti žalovanému: B. T. L.. XX.XX.XXXX, J. L.Ý. B. XX, L. B., v konaní o zaplatenie 381,13 eura s príslušenstvom

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 19,14 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne od 18.07.2011 do zaplatenia, všetko do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu, t.j. zmluvnú pokutu vo výške 394,90 eura zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa svojou žalobou zo dňa 08.07.2014, doručenou tunajšiemu súdu dňa 14.07.2014 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť mu sumu 381,13 eura s príslušenstvom, ako aj trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku v sume 22,50 eura a trov právneho zastúpenia v sume 87,02 eura.

Žalobný návrh odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469, uzavrela so žalovaným podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách dňa 13.04.2011 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie služieb káblovej a satelitnej televízie, program Magio Sat Klasik. Poukázal skutočnosť, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a žalobca uzavreli medzi sebou Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, pričom predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom žalobcu. Na základe uvedeného došlo zo strany spoločnosti Slovak Telekom, a.s. k oznámeniu o postúpení pohľadávky voči žalovanému. Na základe vyššie uvedenej zmluvy poskytoval Slovak Telekom žalovanému plnenie riadne a včas. Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 19,14 eura, splatnú dňa 17.07.2011, faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 394,90 eura, splatnú dňa 17.10.2011. Žalovaný si zmluvný záväzok vyplývajúci zo zmluvy nesplnil, t.j. neuhradil vystavené faktúry, z čoho mu následne vyplývala povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu. Žalobca uviedol, že si uplatňuje nárok na zmluvnú pokutu iba v alikvotnej časti, a to za príslušný počet mesiacov počítaných od mesiaca, v ktorom došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti žalovaným až do mesiaca ukončenia viazanosti služby, t.j. za 24 mesiacov v sume 381,13 eura. Vzhľadom k tomu, že sa žalovaný dostal s úhradou dlžnej sumy do omeškania, uplatnil si žalobca aj úrok z omeškania a trovy konania.

Žalovaný sa k veci písomne nevyjadril napriek tomu, že bol na vyjadrenie vyzvaný.

Podľa § 115a ods. 1, 2 O.s.p. na prejednanie veci samej nie je potrebné nariadovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. o veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vo veci rozhodol o nároku žalobcu o zaplatenie istiny v sume 381,13 eura s príslušenstvom bez nariadenia ústneho pojednávania rozsudkom vyhláseným za splnenia podmienok podľa § 115a ods. 1, 2, § 156 ods. 3 O.s.p., vychádzajúc pri procesnej nečinnosti žalovaného z obsahu spisu, najmä z listinných dôkazov predložených žalobcom, a to Zmluvou o pripojení, Dodatkom a ďalším spisovým materiálom nachádzajúcim sa v súdnom spise, pričom zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469, uzavrela so žalovaným podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách dňa 13.04.2011 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie služieb káblovej a satelitnej televízie, program Magio Sat Klasik. Vzhľadom na skutočnosť, že Slovak Telekom a žalobca uzavreli medzi sebou Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom žalobcu. Na základe uvedeného došlo zo strany spoločnosti Slovak Telekom, a.s., k oznámeniu o postúpení pohľadávky voči žalovanému. Žalovaný si zmluvný záväzok nespĺnil a neuhradil vystavenú faktúru č. 3728982483 zo dňa 03.07.2011 so splatnosťou dňa 17.07.2011 v sume 19,14 eura, porušil zmluvnú povinnosť, z čoho mu následne podľa tvrdenia žalobcu vyplýva povinnosť zaplatiť podniku zmluvnú pokutu. Žalovanému bola vystavená dňa 03.10.2011 faktúra č. XXXXXXXXXXXX so splatnosťou dňa 17.10.2011 v sume 394,90 eura, pričom uvedená suma podľa vystavenej faktúry pozostáva zo sumy jednorazových poplatkov, t.j. pokuty za magio box 1MQCGLYR v sume 126,- eur, pokuty za diaľkový ovládač v sume 20,- eur, pokuty za kartu v sume 19,95 eura a pokuty za ostatné príslušenstvom. Žalobca neuviedol, z čoho odvodzuje výšku pokút. na výzvu súdu nepredložil dodatky k zmluve ani všeobecné obchodné podmienky.

Žalobca v žalobnom návrhu uviedol, že si uplatňuje nárok na zmluvnú pokutu iba v alikvotnej časti, a to za príslušný počet mesiacov počítaných od mesiaca, v ktorom došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti žalovaným až do mesiaca ukončenia viazanosti služby, t.j. za 24 mesiacov.

Z faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.07.2011, splatnej dňa 17.07.2011 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 19,14 eura z titulu mesačných poplatkov za mesačné poplatky a hlasové služby.

Z faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.10.2011, splatnej dňa 17.10.2011 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 394,90 eura z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne, a to v časti poplatkov za služby, tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku, dôvodná, a preto v tejto časti žalobe vyhovel. V časti o zaplatenie zmluvnej pokuty žaloba dôvodná nie je, a preto súd žalobcu v tejto časti zamietol.

Podľa § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“) účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, t.j. v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon č. 610/2003 Z.z.“) zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z.z. podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z. podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb, na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení.

Podľa § 544 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.: 4C 174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č.k. 3Co 26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2011 č.k. 4C 162/2011 -28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co 32/2012 -46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), ktorá v článku 7 odsek 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok:

„členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok zmluvne uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov, alebo dodávateľov“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov:

„ členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa , aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok“ (článok 6 smernice).

Ustanovenie článku 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytovať v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie súdneho dvora C-76/10 Pohotovosť /Korčkolská, bod 50), teda pravidiel na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EU a práva EU na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a môže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EU je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného dojednanja nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva (ipso facto, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania) v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takého - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti § 2 písm. u/ Zákona č. 250/2007 Z.z.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu, aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom.

Zmluvné podmienky dohodnuté v bode 3 Dodatku sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, preto súd nemôže žalobcovi priznať plnenie požadované žalobcom z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a to zmluvnej pokuty. Zmluvné podmienky sú pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Zmluvné podmienky ohľadom zmluvnej pokuty, neboli

individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši množstvo spory, kde vystupuje ten istý žalobca alebo jeho právny nástupca, ktorý si uplatňuje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Dodatky k zmluvám sa odlišujú len v označení žalobcu, type mobilného telefónu, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. V tomto prípade sa jedná o formulárový typ zmlúv, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by boli zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Žalovaný ako spotrebiteľ sa Dodatkom z Zmluve o pripojení zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu v sume 394,90 eura, žalobcom uplatnenú v sume 361,99 eura, za akékoľvek porušenie povinností zo strany žalovaného, pričom medzi účastníkmi nebola dohodnutá zmluvná pokuta, ktorú by bol povinný zaplatiť žalobca, prípadne právny predchodca žalobcu v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Tento spôsob uzatvorenia zmluvnej pokuty spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť.

V konkrétnom prípade sa jedná o formulárovú zmluvu, kde je zmluvná pokuta zapracovaná v texte zmluvy a žalovaný - spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodol zmluvu uzavrieť.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanoveniami § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Okrem istiny, ktorá pozostáva z neuhradených služieb si žalobca uplatnil voči žalovanému aj úrok z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 19,14 eura od 18.07.2011 do zaplatenia, titulom omeškania s plnením peňažného dlhu. Vychádzal pri tom z toho, že žalovanému vystavil faktúru, ktorej splatnosť nastala dňa 17.07.2011, t.j. žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou za poskytnuté služby po splatnosti jednotlivých faktúr. Podľa citovaných ustanovení vznikol žalobcovi nárok na úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyšší, ako je základná úroková sadzba ECB. Výška základnej úrokovej sadzby ECB k prvému dňu omeškania, t.j. ku dňu 18.07.2011 činila 1,2%. Súd preto priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Nakoľko bol žalobca úspešný na 5% v pomere k celku a žalovaný na 95% v pomere k celku, súd nepriznal právo na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov, keďže úspech žalovaného presiahol úspech žalobcu a žalovaný si v konaní náhradu trov neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.